

TÍÐINDI

Ongar lýsingar í Kringvarpinum

Sambært uppskoti frá Gunvør Balle og Rigmor Dam skal Kringvarpið ikki longur kunna selja lýsingar. Hinvegin skal stovnurin hava tann partin av kringvarpsgjaldinum, sum annars fer til MVG. Tað gevur stovninum 11,5 milliónir í meirinntøku

Eiríkur Lindenskov

– Samfelagnum tørvar eitt fjølbroytt miðlalandslag og ein sterkan public service stovn. Hetta uppskot er ein roynd at styrkja fjølmiðlarnar og gera greiðan skilnað millum alment figgjaða public service stovnin Kringvarpið og teir privatu fjølmiðlarnar.

Tað siga Gunvør Balle, tingkvinna úr Tjóðveldi, og Rigmor Dam, tingkvinna úr Javnaðarflokkinum, sum í gjár lögdu fram uppskot á ting, ið sambært teimum báðum sjálvum hevur til endamáls at styrkja føroyska miðlalandslagið.

Sum støðan er í dag, so missa privatu nógvar pengar, tí at Kringvarpið fer av stað við so nógvum lýsingar og sponsorpengum, sum náttúrliga hoyra privatu miðlunum til.

(Sigast skal beinanvegin, at hævundurin av hesi grein als ikki er óheftur í hesum máli, men hevur stór áhugamál, stórt innlit og stóra vitan um at reka miðlavirksemi á privatum og kommerisellum grundarlag.)

Størsti trupulleikin hjá okkum í Miðlahúsinum er, at vit kappast við Krínvarpið á ójvnum grundarlag. Kringvarpið er figgja við kringvarpsgjaldi, sum fólk við lóg verða noydd at gjalda. Tí kunnu vit ikki á nakran hátt kappast við Kringvarpið, sum altíð fær dumpað prísirnar, tí tey hava sítt útgangspunkt í teimum 46 milliónunum, sum eru lógarkravdar til stovnin. Kringvarpið rindar ikki fyri sendinetið ella útbreiðslu annars.

Miðlahúsið rindar milliónaupphædd um árið til sendinet til Rás2 og aðrar mlliónaupphæddir til prent og uppaftur aðrar millióna upphæddir til Posta fyri útbreiðslu.

Alt hetta fær Kringvarpið ókeypis, tí tað rindar landskassin – skattgjaldarin. Oman á hetta fær Kringvarpið út við 50 milliónir krónur í lógarkravdum kringvarpsgjaldi. Tískil hava privatir miðlar, sum til dømis miðlarnir hjá Miðlahúsinum, ongan kjans í kappingini við

Tað eru tær báðar Gunvør Balle úr Tjóðveldinum og Rigmor Dam úr Javnaðarflokkinum, sum hava lagt fram uppskotið um at nokta Kringvarpinum at selja lýsingar og sponsorat, men í staðin lata stovnin fáa 11,5 milliónir krónur, sum nú fara í landskassan í meirvirðisgjaldi

Mynd: Álvur Haraldsen

Kringvarpið, sum altíð fær undirbjóða.

Vit hava gjørt vart við hetta í mong harrans ár, men tað hevur verið sum at tosa fyri deyvum oyrum at fáa politikarar at skilja hetta.

Men nú eru umsiðir batarnar at hóma – so sum hetta uppskotið hjá hesum báðum tingkvinnum er dømi um.

Tær báðar siga, at uppskotið snýr seg um, at mvg-upphæddin av kringvarpsgjaldinum verður roknað við í inntøkurnar hjá Kringvarpinum.

– Hugsanin er, at borgarinn rindar tað sama, landið frásigur sær mvg-upphæddina av gjaldinum og harvið fellur upphæddin til Kringvarpið. Við hesi hækking í inntøkunum hjá Kringvarpinum fer at bera til at banna handilslýsingum og sponsorat, siga tær báðar í viðmerking til uppskotið.

Tær vísa eisini á, at av tí, at vit einans hava ein sjónvarpsmiðil, kann sjónvarpið hjá Kringvarpinum framvegis senda føroyskt framleiddar filmaðar sjónvarpslýsingar.

– Fyri at tryggja redaktionella frælsið og trúvirðið hjá almenna public service stovninum, Kringvarpi Føroya, verða inntøkurnar frá sjónvarpslýsingum (sum seinastu árinu hava verið umleið 1,3 mió kr) brúktar til demokratistuðul, sum skal stimbra eitt fjølbroytt og nýskapandi miðlalandskap, siga Gunvør Balle og Rigmor Dam.

Sambært teimum báðum styrkir uppskotið figgingargrundarlagið undir Kringvarpinum og skapar greiðan skilnað millum alment figgjaða Kringvarpið og privatu miðlarnar, við at banna handilslýsingum í Kringvarpinum.

Tær siga eisini, at við hægri figging hevur Kringvarpið ikki tørv á lýsingarinntøkum, og hetta gevur samstundis privatu miðlunum øktar inntøkumøguleikar.

– Í verandi skipan er inntøkan av kringvarpsgjaldi 46 milliónir krónur árliga, meðan sveiggjandi inntøkur sum eydnuspøl og lýsingar figgja restina. Virðið á mvg'num er

umleið 11,5 milliónir krónur árliga, og nýggja skipanin kemur sostatt at geva áleið 57,5 mió kr. árliga í kringvarpsgjaldi umframt inntøkurnar frá spølum, siga tær.

Tingkvinnurnar vísa eisini á, at seinastu árinu hava bløð um allan heimin havt sera tungt við at fáa raksturinn at hanga saman. Hetta bæði tí at haldaratalið er lækkandi, lýsingarinntøkurnar eru minkandi og tí at stór teknilg menning er farin fram, so nógv tíðindir eru til taks ókeypis á netinum.

– Við lækkandi haldaratali eru lýsingar høvuðsinntøkugrundarlagið hjá privatu miðlunum. Tí verður tað mett rætt at hava greiðan skilnað, soleiðis at Kringvarpið hevur eitt trygt inntøkugrundarlag frá kringvarpsgjaldinum og privatu miðlarnir eiga lýsingarmarknaðin. Kringvarpið skal ikki hava fyri neyðini at kappast við privatu miðlarnar um lýsingarpengar, siga tær báðar í uppskotinum, sum varð lagt fyri tingið í gjár.

eiríkur@sosialurin.fo

Kalsø somu ætlan

Hetta hevur Bjørn Kalsø, landsstýrismaður í mentamállum, upplýst fyri figgjarnevndini hjá løgtinginum, tá hann varð spurður, hvørjar ætlanir landsstýrið hevur í sambandi við kringvarpsgjaldið 2014:

»Arbeitt verður við uppskoti til broyting í løgtingslóg um kringvarp, har

m. a. kringvarpsgjaldið verður undantikið MVG, lýsingarmøguleikarnir hjá kringvarpinum verða broyttir, og stuðul verður veittur privatu miðlunum frá inntøkum av lýsingum í almenna Sjónvarpinum.

Ætlanin er at leggja ætlanirnar fyri politisku flokkarnar á tingi í heyst.»